

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

PS.NKPS.431.7.19.2025.EL

Pani
Agnieszka Sikora
Kierownik
Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
ul. Niepodległości 2
57-400 Nowa Ruda

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

(W dniu 19.12.2025 r. doręczono kontrolowanemu projekt wystąpienia pokontrolnego, do którego nie wniesiono zastrzeżeń.)

Wrocław *27* stycznia 2026 r.

I. Informacje organizacyjne

Jednostka kontrolowana	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie
Kierownik jednostki kontrolowanej	Agnieszka Sikora zatrudniona na stanowisku Kierownika GOPS w Nowej Rudzie od 1.01.2020 r. (akta kontroli str.77)
Zakres kontroli	Realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych. od dnia 1.01.2024 r. do dnia 20.11.2025 r. Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów od dnia 1.01.2024 r. do dnia 20.11.2025 r. Realizacja zadań wynikających z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" od dnia 1.01.2024 r. do dnia 20.11.2025 r.
Podstawa prawna kontroli	1. art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie,¹ 2. art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej², 3. art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych³, 4. art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów⁴, 5. art. 10 ust. 13 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”⁵. Plan kontroli na II półrocze 2025 r. zatwierdzony przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu 27 czerwca 2025 r. (PNK-KZ.430.1.2025.MK).

¹ (t. j. Dz. U z 2025 r., poz. 428)

² (t. j. Dz. U z 2020 r., poz. 224 ze zm.)

³ (t. j. Dz. U z 2025 r. poz. 1208) – zwana dalej ustawą o świadczeniach rodzinnych.

⁴ ((t. j. Dz. U. z 2025 r., poz. 438 ze zm.) – zwana dalej ustawą o pomocy uprawnionym do alimentów.

⁵ (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1829) – zwana dalej ustawą o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Data rozpoczęcia
i zakończenia
czynności
kontrolnych

Od dnia 20 listopada do dnia 19 grudnia 2025 r.

Kontrolerzy

1. **Ewa Lasota** – starszy specjalista w Wydziale Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, przewodniczący zespołu, działający zgodnie z upoważnieniem Wojewody Dolnośląskiego Nr PS-NKPS.0030.467.2025.EL z dnia 7 listopada 2025 r.,
2. **Agnieszka Toporowska-Karp** – starszy specjalista w Wydziale Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, kontroler, działający zgodnie z upoważnieniem Wojewody Dolnośląskiego Nr PS-NKPS.0030.468.2025.EL z dnia 7 listopada 2025 r.

(akta kontroli str.51-54)

I. Ocena kontrolowanej jednostki

W wyniku kontroli poszczególnych zagadnień, w oparciu o oceny cząstkowe badanych obszarów realizację przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz zadań wynikających z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" w zakresie okresów objętych kontrolą oceniono **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

II. Ustalenia kontroli

Kontrola w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie została przeprowadzona w dniach 20, 21 i 26 listopada 2025 r.

Kontrolę wpisano pod poz. Nr 2/2025 do Książki kontroli jednostki kontrolowanej.

Techniki zastosowane podczas postępowania kontrolnego:

Postępowanie kontrolne zostało przeprowadzone na podstawie listy wniosków złożonych w okresie objętym kontrolą, listy wypłat za okresy objęte kontrolą, dokumentacji zawartej w teczkach osób pobierających świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz świadczenia wynikające z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem", które złożyły wnioski o przyznanie świadczeń w okresach objętych kontrolą oraz innych dokumentów przedłożonych przez Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie Panią Agnieszkę Sikora

Podczas kontroli dokumenty udostępniali i udzielali wyjaśnień:

1. Pani Agnieszka Sikora – Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie.

Informacje ogólne:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie został utworzony na mocy Uchwały nr X/47/90 Gminnej Rady Narodowej w Nowej Rudzie z dnia 26 kwietnia 1990 r.

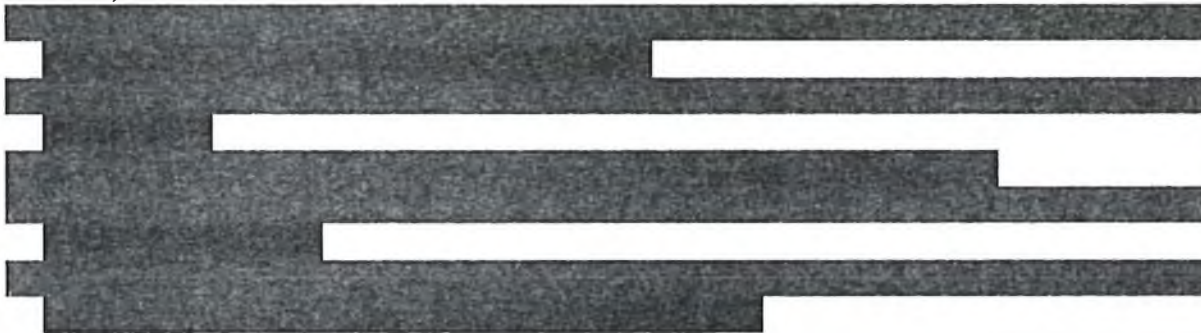
W okresie objętym kontrolą Ośrodek działał w oparciu o:

- Statut przyjęty Uchwałą nr 136/XV/20 Rady Gminy Nowa Ruda z dnia 29 stycznia 2020 r. ze zm.
- Regulamin Organizacyjny wprowadzony zarządzeniem nr 12/2020 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie z dnia 9 lipca 2020 r. ze zm.

(akta kontroli str.77)

W okresie objętym kontrolą realizacją zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” zajmowali się:

1. Pani Agnieszka Sikora – Kierownik GOPS w Nowej Rudzie zatrudniona od 1.01.2020 r. do nadal,

(akta kontroli str.79)

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie informuje osoby ubiegające się o świadczenia o terminach składania wniosków poprzez:

- 1. Pracowników innych działów, tj. pracowników socjalnych, asystenta rodziny podczas bezpośredniego kontaktu z rodziną,*
- 2. Pracownicy udzielają informacji telefonicznie,*
- 3. Zawarcie informacji w pouczeniu w decyzjach,*
- 4. Przy wydawaniu wniosków.”*

(akta kontroli str.81)

Ponadto Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie informację dotyczącą terminów składania wniosków o przyznanie świadczenia z funduszu alimentacyjnego zawiera w decyzjach przyznających świadczenia z funduszu alimentacyjnego, w bezpośrednich i telefonicznych kontaktach ze świadczeniobiorcami”.

(akta kontroli str.83)

W okresie objętym kontrolą Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie dokonywał wypłat świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz jednorazowego świadczenia w wysokości 4000 zł, o którym mowa w ustawie o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” w następujący sposób:

- na konto osobiste,

- do kasy w Gospodarczym Banku Spółdzielczym z/s w Nowej Rudzie, ul. Rynek 14, 57-400 Nowa Ruda,
- za pośrednictwem poczty Polskiej- przekaz pocztowy.

(akta kontroli, str.85-87)

W okresie objętym kontrolą Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie czynny był w godzinach:

- Poniedziałek, środa, czwartek od 7.30 do 15.30
- Wtorek od 7.30 do 16.30
- Piątek od 7.30 do 14.30

(akta kontroli str.89)

Kierownik GOPS w Nowej Rudzie oświadczył, iż: „*W okresie objętym kontrolą do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie oraz do Gminy Nowa Ruda nie wpłynęły skargi na pracowników jak i na sposób prowadzenia postępowań administracyjnych w zakresie świadczeń alimentacyjnych, funduszu alimentacyjnego, ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów oraz jednorazowych świadczeń w wysokości 4 000,00 zł, o którym mowa w ustawie o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin <Za życiem>”.*

(akta kontroli str.93)

A) Sprawy organizacyjne:

Wójt Gminy Nowa Ruda upoważnił:

- Panią Agnieszkę Sikora – Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie:
 - a) do prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego, do wydawania w tych sprawach decyzji, postanowień i zaświadczeń, przekazywania informacji, podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowań, wydawania decyzji administracyjnych, postanowień, zaświadczeń, występowania w imieniu organu właściwego do Ministra Cyfryzacji – Upoważnienie SE.077.2.2020. z dnia 2.01.2020 r.
 - b) do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych, a także do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych – Upoważnienie nr SE.077.5.2020 z dnia 2.01.2020 r.
 - c) do prowadzenia postępowania w sprawach dotyczących realizacji świadczeń wynikających z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, a także do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych – Upoważnienie nr SE.0077.6.2020 z dnia 2.01.2020 r.
 - d) do zamieszczania w Krajowym Rejestrze Zadłużonych informacji w zakresie zobowiązań dłużników alimentacyjnych – Upoważnienie nr SE.0077.108.2023 z dnia 28.11.2023 r.

-
- a) do prowadzenia postępowań w sprawach (...) świadczeń rodzinnych , jednorazowego świadczenia, o którym mowa w ustawie o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także do wydawania w tych sprawach decyzji, postanowień i zaświadczeń – Zarządzenie nr 279/18 z dnia 9.05.2018 r.

- Panią Magdalenę Sadlak – pracownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie :

- a) do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych oraz świadczeń o których mowa w ustawie o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, z wyłączeniem wydawania decyzji w tych sprawach – Upoważnienie nr SE.077.86.2025 z dnia 20.11.2025 r.

[REDAKCE]

- a) do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych oraz świadczenia, o którym mowa w ustawie o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” z wyłączeniem wydawania decyzji administracyjnych – Upoważnienie nr SE.077.87.2025 z dnia 20.11.2025 r.

[REDAKCE] :

- a) do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, z wyłączeniem wydawania decyzji w tych sprawach – Upoważnienie nr SE.0077.85.2025 z dnia 20.11.2025 r.
- b) do zamieszczania w Krajowym Rejestrze Zadłużonych informacji w zakresie zobowiązań dłużników alimentacyjnych – Upoważnienie nr SE.0077.109.2023 z dnia 20.11.2025 r.

(akta kontroli str.135)

Działalność GOPS w Nowej Rudzie w obszarze spraw organizacyjnych oceniono **pozytywnie**.

B) Realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych w przedmiocie ustalania/zmiany/uchylenia prawa do świadczeń rodzinnych. Terminowość przyznawania świadczeń.

Wpłata świadczeń rodzinnych realizowana jest na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych. Ustawa daje prawo do korzystania z zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami, świadczeń opiekuńczych (zasiłku pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz świadczenia pielęgnacyjnego), jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, świadczeń wypłacanych przez gminy na podstawie art. 22 b ustawy oraz świadczenia rodzicielskiego.

W okresie objętym kontrolą tj. od 1.01.2024 r. do 20.11.2025 r. do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie wpłynęły 344 wnioski o przyznanie świadczeń rodzinnych. Do instytucji właściwej do realizacji zadań w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego przekazano 22 wnioski. Do innych organów według właściwości przekazano 31 wniosków. Zamknięto bez nadania biegu lub bez rozpatrzenia z powodu niewywiązania się z obowiązku uzupełniania danych w ustawowo wyznaczonym terminie 8 wniosków.

W okresie objętym kontrolą tj. od 1.01.2024 r. do 20.11.2025 r. Ośrodek wydał 499 decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń rodzinnych, w tym 26 decyzji odmownych. Od treści decyzji 6 wnioskodawców wniosło odwołanie do organu II instancji. SKO

w 1 przypadku uchyliło decyzję organu właściwego i rozstrzygnęło sprawę, w 1 przypadku uchyliło decyzję organu właściwego i rozstrzygnęło sprawę, a w 5 sprawach utrzymało w mocy zaskarżone decyzje.

W okresie objętym kontrolą w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie wypłacono 3 149 zasiłków rodzinnych, z czego na dziecko w wieku:

- do ukończenia 5 roku życia – 553,
- powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia – 2 420,
- powyżej 18 roku życia do ukończenia 21 roku życia – 176,
- powyżej 21 roku życia do ukończenia 24 roku życia – 0

Ośrodek wypłacił 2 452 dodatki do zasiłku rodzinnego, z tego z tytułu:

- urodzenia dziecka – 10,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 20,
- samotnego wychowywania dziecka na podstawie art. 11a ust. 1 pkt 1 ustawy – 139,
- samotnego wychowywania dziecka na podstawie art. 11a ust. 1 pkt 2 ustawy – 92,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia – 49,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia – 331,
- rozpoczęcia roku szkolnego – 500,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 50
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 429,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 832.

Ośrodek zrealizował również wypłatę 6 527 zasiłków pielęgnacyjnych, 1 116 świadczeń pielęgnacyjnych, 24 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka oraz 272 świadczeń rodzicielskich.

GOPS w Nowej Rudzie w okresie od 1.01.2024 r. do dnia 20.11.2025 r. zrealizował wypłatę świadczeń rodzinnych na łączną kwotę 5 808 642,61 zł.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji dotyczących świadczeń pielęgnacyjnych, zasiłków pielęgnacyjnych, świadczeń rodzicielskich, jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka oraz zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami o następujących numerach:

- 1. K.S.** – GOPS-SR.5215.000277.2024.1459A z dnia 21.11.2024 r.
- 2. Sz.S.** – GOPS-SR.5211.000160.2024.1443A z dnia 6.08.2024 r.
- 3. U.J.** – GOPS-SR.5212.000235.2024.1201A.. z dnia 7.10.2024 r. ze zm.,
GOPS-SR.5211.000234.2024.1201A.. z dnia 7.10.2024 r.
- 4. S.K.** – GOPS-SR.5210.000260.2024.152A/625/1002/w3119.. z dnia 30.10.2024 r.
- 5. M.E.** – GOPS-SR.5212.000043.2024.1571.. z dnia 19.02.2024 r. ze zm.
- 6. A.O.** – GOPS-SR.5210.000130.2025.88/271/be165.15 z dnia 10.09.2025 r.
- 7. J.K.** – GOPS-SR.5210.000190.2024.534A/475/W1109/be36.0110 z dnia 3.09.2024 r.
- 8.M.K.** - GOPS.SR.5214.000161.2024.916A.. z dnia 6.08.2024 r.
- 9.P.P** - GOPS-SR.5210.000089.2025.1709/601.0435. z dnia 2.06.2025 r.
- 10.A.P.**- GOPS.SR.5214.000149.2025.2253.. Z 24.09.2025 r.
- 11. S.N.** - GOPS-SR.5210.000232.2024.1065A.. z dnia 7.10.2024 r.
- 12. A.M.** -GOPS.SR.5210.000344.2024.1749/349/984.. Z 13.12.2024 r.
- 13.P.R.** - GOPS-SR.5210.000014.2025.1340A/w2076.. Z 4.02.2025 r.
- 14.A.K.** - GOPS.SR.5210.000284.2024.1700.. z 22.11.2024 r.

15.M.K. - GOPS-SR.5210.000033.2024.1334A/1005.023 z dnia 1.02.2024 r.
16.J.W. - GOPS-SR.5210.000119.2025.1989/959/w259/be282.0386.45 z dnia 29.08.2025 r.
17.D.U. - GOPS-SR.5210.000198.2025.1098A/93/w1798/w2941/be297.O157.4 z dnia 6.1.2025 r.
18.G.K. - GOPS-SR.5211.000204.2025.1523A.. z dnia 19.11.2025 r.
19.M.K. - GOPS-SR.5210.000175.2025.1154/653/di159.. z dnia 15.10.2025 r.
20.E.D. - GOPS-SR.5210.000126.2025.840A/7/W193/be287.7.097. z dnia 8.09.2025 r.
21.J.M. - GOPS-SR.5211.000151.2024.1439A.. z dnia 26.07.2024 r.
22.I.J. - GOPS-SR.5210.000161.2025.278.0143. .z dnia 7.10.2025 r.
23.E.N. - GOPS-SR.5210.000226.2024.83/W 3207.. z dnia 2.10.2024 r.

W trakcie kontroli ocenie poddano dokumentację dotyczącą przyznania:

- 28 zasiłków rodzinnych oraz 46 dodatków do zasiłku rodzinnego, w tym z tytułu:
 - urodzenia dziecka – 2,
 - urlopu wychowawczy – 1
 - samotnego wychowywania dziecka – 2,
 - wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 7,
 - kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – 7,
 - rozpoczęcia roku szkolnego – 10,
 - podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 5,
- 4 zasiłków pielęgnacyjnych,
- 2 świadczeń pielęgnacyjnych,
- 1 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka,
- 2 świadczeń rodzicielskich.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie w skontrolowanych decyzjach wysokość kwot przyznanych świadczeń była zgodna z kwotami zasiłków wraz z dodatkami określonymi w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2021 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (obowiązującym w dniu wydania decyzji na okres zasiłkowy 2023/2024)⁶ oraz aktualnego Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2024 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna⁷.

Decyzje administracyjne wydawane były terminowo.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń był wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz z kompletem dokumentów. Na składanych wnioskach widniała data wpływu do Ośrodka.

Do wniosków dołączone były dokumenty potwierdzające dane osób ubiegających się o świadczenia rodzinne oraz dane członków ich rodzin. Ponadto dokumentacja zawierała akty zgonu, orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, zaświadczenia szkoły/oświadczenia strony o uczęszczaniu dziecka do szkoły – w przypadku gdy dziecko ukończyło 18 rok życia, prawomocne wyroki sądu rodzinnego orzekające rozwód.

⁶ (Dz. U. z 2021 r., poz. 1481)

⁷ (Dz.U. z 2024 r., poz. 1238)

GOPS w Nowej Rudzie samodzielnie uzyskiwał lub weryfikował informacje o rodzinie, korzystając z Centralnego Systemu Informatycznego Zabezpieczenia Społecznego. W ramach udostępnionych usług korzystano z:

- Systemu Rejestrów Państwowych (PESEL), który pozwala weryfikować występowanie osoby w rejestrze PESEL i sprawdzenie poprawności posiadanych danych,
- Platformy Usług Elektronicznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (PUZ ZUS), która udostępnia dane o okresach ubezpieczeniowych i należnych składkach na ubezpieczenie zdrowotne za dany okres,
- Elektronicznego Krajowego Systemu Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności (EKSMON), pozwalającego sprawdzić czy dana osoba posiada orzeczenie o niepełnosprawności,
- CEIDG, który pozwala zweryfikować dane o prowadzeniu lub zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej,
- CBB (Centralna Baza Beneficjentów), która pozwala sprawdzić czy dana osoba składająca wniosek nie figuruje w innej jednostce realizującej świadczenia rodzinne,
- Ministerstwa Finansów (e-Podatki), który umożliwia weryfikację informacji o dochodach podatnika,
- przesyłanego drogą elektroniczną za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny systemu informacji oświatowej.

Postępowanie w zakresie przyznawania świadczeń prowadzone było terminowo. Termin wypłaty świadczeń był zgodny z art. 26 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

W sytuacji, gdy na dzieci zasądzone były świadczenia alimentacyjne i osoba uprawniona nie otrzymała alimentów albo otrzymała je w wysokości niższej od ustalonej w wyroku sądu lub ugodzie sądowej do wniosku załączone były zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów.

W celu określenia dochodu strona składała oświadczenie o wysokości uzyskanego w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy innego dochodu niepodlegającego opodatkowaniu.

Osoba ubiegająca się o przyznanie dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania do wniosku dołączała odpowiednie zaświadczenie/oświadczenie o uczęszczaniu do szkoły poza miejscem zamieszkania.

Przy wnioskach o ustalenie prawa do dodatku z tytułu samotnego wychowywania dziecka znajdowały się akty zgonu drugiego z rodziców dziecka lub zupełne akty urodzenia.

W aktach dotyczących ustalania prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka znajdowały się dodatkowo stosowne zaświadczenia lekarza/położnej potwierdzające pozostawanie kobiety pod opieką medyczną.

Oświadczenia stron składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie został zobowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w okresie objętym kontrolą, tj. od 1.01.2024 r. do dnia kontroli, zwracał się do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o podanie informacji w sprawie ustalenia niezbędnego okresu ubezpieczenia, o którym mowa w art. 6 ust. 2a ustawy z dnia

13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych za osoby, które pobierają specjalny zasiłek opiekuńczy i świadczenie pielęgnacyjne”.

(akta kontroli, str.91)

Ponadto stwierdzono co następuje:

1. W skontrolowanej sprawie nr 10 (A.P.) i nr 14 (A.K.) organ rozpoczął realizację decyzji przyznających świadczenia przed odebraniem decyzji przez Stronę. Decyzja w sprawie nr 10 została doręczona w dniu 30.09.2025 r. a wypłatę świadczeń Organ rozpoczął w dniu 29.09.2025 r. Decyzja w sprawie nr 14 została doręczona w dniu 9.12.2024 r., a wypłatę świadczeń Organ rozpoczął w dniu 28.11.2024 r.

Takie działanie stoi w sprzeczności z art. 110 § 1 k.p.a.⁸

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„W sprawie Pani A.P. oraz Pani A.K. organ rozpoczął rekapitalizację decyzji dot. świadczenia rodzicielskiego oraz świadczeń rodzinnych przed doręczeniem stronie ponieważ zadziałał na korzyść strony. Strony zostały poinformowane w rozmowie telefonicznej o wydaniu decyzji przyznających zgodnych z żądaniem stron”.

(akta kontroli, str.111-120)

2. W sprawie nr 19 (M.K.) data na wniosku złożonym drogą elektroniczną, nie była zgodna z datą wpływu do Ośrodka. Wniosek został złożony drogą elektroniczną w dniu 2.08.2024 r., a na wersji papierowej przybito pieczęć z datą wpływu 5.08.2024 r.

Należy stwierdzić, iż dokumentacja w wersji papierowej powinna być tożsama z dokumentacją elektroniczną. Wobec powyższego w sytuacji, gdy strona złoży wniosek w systemie Emp@tia w określonym dniu, to na dokumentach papierowych powinna widnieć ta sama data. Należy zwrócić uwagę, iż datą wpływu dokumentów w postaci elektronicznej jest moment ich pojawienia się w systemie teleinformatycznym, a więc dzień przesłania przez nadawcę.

Moduł Portalu Informacyjno-Usługowego Emp@tia udostępniany jest przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej celem umożliwienia obywatelom w obszarze świadczeń wychowawczych, rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, pomocy społecznej, karty dużej rodziny, opieki nad dzieckiem do lat 3 oraz turnusów rehabilitacyjnych wysyłanie wniosków elektronicznych.

Takie działanie stoi w sprzeczności z art. 61 § 3 a k.p.a.⁹

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Wniosek o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego został złożony w piątek 2.08.2024 r. o godzinie 16:18 po godzinach pracy Ośrodka. Ww. wniosek został odebrany i zarejestrowany przez prawnika w poniedziałek z datą 5.08.2024 r. o godzinie 7:39. Wniosek do systemu wczytany z datą 2.08.2024 r. z datą złożenia z uwagi na niedopatrzenie”.

(akta kontroli str.121)

⁸ Organ administracji publicznej, który wydał decyzję, jest nią związany od chwili jej doręczenia lub ogłoszenia, o ile kodeks nie stanowi inaczej.

⁹ wynika z niego iż, datą wszczęcia postępowania na żądanie strony wniesione drogą elektroniczną jest dzień wprowadzenia żądania do systemu teleinformatycznego organu administracji publicznej, a nie dzień odbioru przez organ.

Stwierdzone nieprawidłowości:

1. realizacja decyzji przed doręczeniem jej stronie,
2. błędne dokumentowanie daty wpływu wniosków złożonych elektronicznie.

Działalność GOPS w Nowej Rudzie w obszarze realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych w przedmiocie ustalania/zmiany/uchylenia prawa do świadczeń rodzinnych oraz terminowość przyznawania świadczeń oceniono **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

C) Realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, w przedmiocie ustalania/zmiany/uchylenia prawa do świadczeń rodzinnych. Terminowość przyznawania świadczeń dla obywateli Ukrainy przybywających do Polski w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego Państwa.

Wpłata świadczeń rodzinnych dla obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa realizowana jest na podstawie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa¹⁰ oraz ustawy o świadczeniach rodzinnych. Ustawa daje prawo do korzystania z zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego, świadczeń opiekuńczych (zasiłku pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz świadczenia pielęgnacyjnego), jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, świadczeń wypłacanych przez gminy na podstawie art. 22b ustawy oraz świadczenia rodzicielskiego.

W okresie objętym kontrolą Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie realizował świadczenia rodzinne dla 4 rodzin na podstawie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

W okresie od 1.01.2024 r. do 20.11.2025 r. Ośrodek wydał 4 decyzje administracyjne w sprawach świadczeń rodzinnych. Od treści wydanych decyzji nie złożono odwołania do organu II instancji.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji dotyczących zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami o następujących numerach:

1. T.F – GOPS-ŚR.5210.000270.2024.1455A z dnia 12.11.2024 r.
2. I.M. - GOPS.-SR.5210.000078.2024.2275 z dnia 8.04.2024 r.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczenia był wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz z kompletem dokumentów. Na złożonym wniosku widniała data wpływu do Ośrodka. Do wniosku dołączone były dokumenty potwierdzające dane osoby ubiegającej się o świadczenie rodzinne oraz dane członków jej rodziny. Ponadto dokumentacja zawierała zaświadczenie o nadaniu nr Pesel dla obywatela Ukrainy i datę przekroczenia granicy.

¹⁰ (t. j. Dz. U. z 2025 r., poz.337 ze zm.)

GOPS w Nowej Rudzie samodzielnie uzyskiwał/weryfikował informacje o rodzinie, korzystając z Centralnego Systemu Informatycznego Zabezpieczenia Społecznego. W ramach udostępnionych usług korzystano z:

- Systemu Rejestrów Państwowych (PESEL), który pozwala weryfikować występowanie osoby w rejestrze PESEL i sprawdzenie poprawności posiadanych danych,
- Platformy Usług Elektronicznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (PUZ ZUS), która udostępnia dane o okresach ubezpieczeniowych i należnych składkach na ubezpieczenie zdrowotne za dany okres,
- CBB (Centralna Baza Beneficjentów), która pozwala sprawdzić czy dana osoba składająca wniosek nie figuruje w innej jednostce realizującej świadczenia rodzinne,

Postępowanie w zakresie przyznawania świadczeń prowadzone były terminowo. Termin ich wypłaty był zgodny z art. 26 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

W skontrolowanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.

Działalność GOPS w Nowej Rudzie w obszarze realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, w przedmiocie ustalania/zmiany/uchylenia prawa do świadczeń rodzinnych oraz terminowości przyznawania świadczeń dla obywateli Ukrainy przybywających do Polski w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego Państwa, oceniono **pozytywnie**.

D) Postępowanie dotyczące ustalenia niezbędnych danych/dokumentów, które należy przekazać wojewodzie wraz z wnioskiem o świadczenia rodzinne, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Z dniem 1 stycznia 2018 r. Wojewoda Dolnośląski przejął zadanie realizowane dotychczas przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego dotyczące koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w obszarze świadczeń rodzinnych. Wraz z przejęciem kompetencji Marszałka w ww. zakresie, Wojewoda Dolnośląski, pełni funkcję instytucji właściwej w związku z udziałem Rzeczypospolitej Polskiej w koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Przekazywanie wniosków z dokumentami wojewodzie, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego realizowane jest na podstawie art. 23 a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

Organ właściwy podejmując działania w trybie powyższego artykułu, powinien ustalić i przekazać wojewodzie prawidłowo wypełniony wniosek wraz z niezbędnymi informacjami dotyczącymi rodziny wnioskodawcy, zebranymi na podstawie złożonych przez stronę dokumentów i oświadczeń.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie, w okresie objętym kontrolą przekazał Wojewodzie Dolnośląskiemu 22 wnioski wraz z dokumentacją, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Kontroli poddano dokumentację 2 przekazanych spraw:

1. R.P.

2. M.M.

W skontrolowanych sprawach Strony informowały w drodze oświadczenia o podjęciu pracy przez członka rodziny za granicą. W aktach sprawy były dokumenty potwierdzające kraj przebywania/aktywności członka rodziny podlegający koordynacji oraz dane umożliwiające lokalizację członka rodziny za granicą, takie jak adres i charakter pobytu. Podano również daty pobytu członka rodziny poza granicami Polski. Nie wskazywano innego kraju niż podlegający koordynacji.

W skontrolowanych sprawach nie stwierdzono sytuacji, w której wymagane było potwierdzenie formularzem A1 delegowania pracownika do pracy za granicą. W uprzednio złożonym wniosku podano skład rodziny i dane umożliwiające identyfikację i weryfikację osób, tj. nr PESEL. Złożone oświadczenie wraz z kopią umowy i złożonymi wnioskami oraz załączonymi do niego dokumentami, w tym weryfikacjami w systemie MF, ZUS i Pesel przekazane zostały do Wojewody Dolnośląskiego z zachowaniem terminów o których mowa w art. 35 k.p.a.¹¹.

Działalność GOPS w Nowej Rudzie w obszarze postępowania dotyczącego ustalenia niezbędnych danych/dokumentów, które należy przekazać wojewodzie wraz z wnioskiem o świadczenia rodzinne, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego oraz terminowość przekazania ww. wniosków, **oceniono pozytywnie.**

E) Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w przedmiocie ustalania/zmiany/uchylenia prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Terminowość przyznawania świadczeń.

Wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego realizowana jest na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Z uzyskanych informacji wynika, że w okresie od 1.01.2024 r. do dnia kontroli Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie przyznał pomoc z funduszu alimentacyjnego 92 osobom uprawnionym. Wsparciem w tej formie objęto 57 rodzin.

(akta kontroli str.104)

W okresie objętym kontrolą wypłacono 943 świadczenia na łączną kwotę 482 646,09 zł, z tego na osobę uprawnioną:

- w wieku 0 – 17 lat – 835 świadczeń,
- w wieku 18 – 24 lat – 72 świadczenia,
- 25 lat i więcej – 36 świadczeń.

(akta kontroli str.103)

W powyższym okresie Ośrodek wydał 104 decyzje administracyjne w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w tym jedną decyzję odmowną. Żadna ze stron nie wniosła odwołania do organu II instancji.

(akta kontroli str.103)

¹¹organy administracji publicznej obowiązane są załatwiać sprawy bez zbędnej zwłoki (§ 1), a załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej - nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania (...) – § 3.

W trakcie kontroli ocenie poddano dokumentację w sprawie 9 świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Prawo do świadczeń rozstrzygnięte zostało 5 decyzjami administracyjnymi dla 5 wnioskodawców.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji:

1.M.K. – GOPS-FA.531.000043.2024.1242/1001/W3225.19 z dnia 14.10.2024 r.

2.A.K. – GOPS-FA.531.000018.2025..31. z dnia 27.06.2025 r.

3.B.L. – GOPS-FA.531.000042.2024.385A.18.. z dnia 10.10.2024 r. ze zm.

4.E.D. - GOPS-FA.531.000029.2024.840A/7/W193.7.097 z dnia 10.09.2024 r.

5.N.W. - GOPS-FA.531.000020.2024.31.1.24 z dnia 21.08.2024 r ze zm.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń jest wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz kompletem dokumentów. Na składanych w Ośrodku wnioskach widniał stempel opatrzony datą wpływu. Wnioski wypełnione były w sposób prawidłowy i zawierały niezbędne dokumenty, w tym poświadczające wysokość dochodu rodziny, stwierdzające wiek osoby uprawnionej, zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne stwierdzające bezzskuteczność egzekucji, orzeczenia sądu zasądzającego alimenty, odpisy podlegających wykonaniu orzeczeń sądu zasądzających alimenty na rzecz osób w rodzinie, odpisy protokołów zawierających treść ugody sądowej. Świadczenia przyznawano w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednak nie wyższej niż 500,00 zł. (Zgodnie z brzmieniem ustawy obowiązującej w dniu wydania decyzji przyznającej prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego). Postępowanie w sprawie ustalenia prawa do świadczeń prowadzone było terminowo. Prawo do świadczeń ustalano na okres świadczeniowy począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek, nie wcześniej jednak niż od początku okresu świadczeniowego do końca tego okresu. Wpłata świadczeń następowała zgodnie z art. 20 ust. 4-7 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów¹².

Decyzje administracyjne wydawane były terminowo. Decyzje doręczane były zgodnie z art. 39¹³ i art. 46¹⁴ k.p.a. Decyzjom z mocy prawa nadany został rygor natychmiastowej wykonalności.

¹² W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenia z funduszu alimentacyjnego na nowy okres świadczeniowy złoży wniosek wraz z dokumentami do dnia 31 sierpnia, ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wypłata świadczeń przysługujących za miesiąc październik następuje do dnia 31 października. W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenia na nowy okres świadczeniowy złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami w okresie od dnia 1 września do dnia 30 września danego roku, ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wypłata przysługujących świadczeń z funduszu alimentacyjnego następuje do dnia 30 listopada tego roku. W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenia na nowy okres świadczeniowy złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami w okresie od dnia 1 października do dnia 31 października danego roku, ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wypłata przysługujących świadczeń z funduszu alimentacyjnego następuje do dnia 31 grudnia tego roku. (...).

¹³ Organ administracji publicznej doręcza pisma na adres do doręczeń elektronicznych, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych, zwany dalej "adresem do doręczeń elektronicznych", chyba że doręczenie następuje na konto w systemie teleinformatycznym organu albo w siedzibie organu. § 2. W przypadku braku możliwości doręczenia w sposób, o którym mowa w § 1, organ administracji publicznej doręcza pisma za pokwitowaniem: 1) przez operatora wyznaczonego z wykorzystaniem publicznej usługi hybrydowej, o której mowa w art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych, albo 2) przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy (...).

¹⁴ Odbierający pismo potwierdza doręczenie mu pisma swoim podpisem ze wskazaniem daty doręczenia. Jeżeli odbierający pismo uchyla się od potwierdzenia doręczenia lub nie może tego uczynić, doręczający sam stwierdza datę doręczenia oraz wskazuje osobę, która odebrała pismo, i przyczynę braku jej podpisu.

Oświadczenia stron składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie został zobowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

Działalność GOPS w Nowej Rudzie w obszarze postępowania w przedmiocie realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów przedmiocie ustalania/zmiany/uchylenia prawa do świadczeń z fundusz alimentacyjnego oraz terminowość przyznawania świadczeń oceniono **pozytywnie**.

F) Postępowanie w przedmiocie prowadzonego postępowania wobec dłużników alimentacyjnych.

Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych realizowane są na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

W okresie objętym kontrolą w Gminie Nowa Ruda zarejestrowanych było 118 dłużników alimentacyjnych.

Informację na temat dłużników alimentacyjnych oraz podejmowanych wobec nich działań przedstawia poniższa tabela.

Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych od 1.01.2024 r.	Liczba narastająco - stan na 20.11.2025 r.
1. Liczba Dłużników alimentacyjnych w gminie (wg stanu na 20.11.2025 r.)	118
2. Liczba otrzymanych od organu właściwego wierzyciela wniosków o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego (art. 3 ust. 5 ustawy)	34
3. Liczba przeprowadzonych przez organ właściwy dłużnika wywiadów alimentacyjnych oraz odebranych oświadczeń majątkowych	15
4. Liczba przekazanych komornikom sądowym informacji mających wpływ na egzekucję zasadzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczenia majątkowego	15
5. Liczba zobowiązań dłużników alimentacyjnych do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako bezrobotny lub poszukujący pracy	1
6. Liczba informacji przekazanych do właściwego powiatowego urzędu pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego	3
7. Liczba uzyskanych od starosty informacji o odmowie dokonania przez dłużnika alimentacyjnego czynności, o których mowa art. 5 ust. 3 pkt 2 i 3 ustawy	0
8. Liczba wszczętych postępowań dotyczących uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	6
9. Liczba wydanych decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	6
10. Liczba wydanych decyzji o umorzeniu postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	3
11. Liczba skierowanych wniosków o ściganie za przestępstwa określone	53

w art. 209 § 1 Kodeksu karnego po wydaniu ostatecznej decyzji orzekającej uznanie dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	
12. Liczba wystąpień z wnioskiem do centralnej ewidencji kierowców z zapytaniem czy dłużnik posiada uprawnienie do kierowania pojazdami	7
13. Liczba skierowanych do starosty wniosków o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego	2
14. Liczba skierowanych do starosty wniosków o zwrot zatrzymanego prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego	2
15. Liczba wystąpień z powództwem o ustalenie alimentów od innych osób	0
16. Liczba przekazanych do sądu informacji o beczynności lub opieszałości komornika sądowego (art. 3 ust. 8 ustawy)	0
17. Liczba przekazanych informacji gospodarczych do biur informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy, w przypadku powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy	82
18. Liczba wystąpień do organu właściwego dłużnika z wnioskiem o podjęcie działań	38

(akta kontroli, str. 105)

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie zgłasza zaległości dłużników alimentacyjnych do niżej wymienionych biur informacji gospodarczej:

1. KBIG - Krajowe Biuro Informacji Gospodarczej S.A.,
2. InfoMonitor - Biuro Informacji Gospodarczej Infomonitor S.A.,
3. KRД - Krajowy Rejestr Długów Biuro Informacji Gospodarczej S.A.
4. ERIF- Europejski Rejestr Informacji Finansowej.

(akta kontroli, str.95)

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie działając jako organ właściwy dłużnika lub organ właściwy wierzyciela w sprawach o roszczenia alimentacyjne nie korzystał z uprawnienia do wytaczania powództwa wobec innych osób zobowiązanych do alimentacji, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie w okresie od 1.01.2024 r. do 20.11.2025 r. jako organ właściwy wierzyciela i organ właściwy dłużnika nie korzystał z uprawnień do wytaczania powództwa na rzecz obywateli w sprawach o roszczenia alimentacyjne (art. 7 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów), ponieważ wierzyciele nie wnioskowali aby organ właściwy występował w ich imieniu. Organ podczas przyjmowania wniosków o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, informuje wierzyciela o możliwości wytaczania powództwa wobec innych osób wskazanych w oświadczeniu o osobach zobowiązanych względem osoby uprawnionej do alimentacji innych niż dłużnik alimentacyjny. Osoby wskazane przez wierzycieli są to najczęściej osoby schorowane, w wieku emerytalnym lub niepracujące i nie uzyskujące dochodów oraz nieżyjące. Wierzyciele bardzo często nie posiadają żadnych informacji o sytuacji ekonomicznej, nie znają miejsca zamieszkania czy dokładnego nazwiska osoby zobowiązanej względem osoby uprawnionej do alimentacji. Natomiast dłużnicy są informowani o takiej możliwości podczas przeprowadzania wywiadu alimentacyjnego”.

(akta kontroli, str.123)

W toku czynności kontrolnych dokonano sprawdzenia dokumentacji w sprawie prowadzonego postępowania wobec następujących dłużników alimentacyjnych:

1.P.T., 2.Z.K., 3.P.D., 4.D.M., 5.A.W.

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych prowadzone jest w przypadku bezskutecznej egzekucji po złożeniu przez wierzyciela do organu właściwego wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego, a także w przypadku przyznania osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że Ośrodek informuje dłużników o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o obowiązku zwrotu wraz z odsetkami należności z tytułu wypłaconych świadczeń oraz o wysokości zobowiązań wobec Skarbu Państwa. Informował również dłużników o przekazaniu do biura informacji gospodarczej, informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy – do ich całkowitego zaspokojenia oraz należności powstałych z tytułu zaliczek alimentacyjnych wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej do ich całkowitego zaspokojenia, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

W sytuacji, gdy dłużnik nie zamieszkiwał na terenie Gminy, Ośrodek występował ze stosownym wnioskiem do organu właściwego dłużnika ze względu na miejsce jego zamieszkania z prośbą o podjęcie stosownych działań. Przekazywał również organowi właściwemu dłużnika informację o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz informację o wysokości zobowiązań dłużnika wobec Skarbu Państwa.

W sytuacji, gdy dłużnik mieszkał na terenie Gminy, wzywano stronę celem przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania oświadczenia majątkowego.

Ponadto stwierdzono co następuje:

1. W okresie objętym kontrolą GOPS w Nowej Rudzie do dnia kontroli nie zamieszczał w Krajowym Rejestrze Zadłużonych informacji, o których mowa w art. 8 ustawy z dnia 6 grudnia 2018 r. o Krajowym Rejestrze Zadłużonych¹⁵ w zakresie zobowiązań, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2, w przypadku gdy komornik nie prowadzi ich egzekucji, a zaległość powstała za okres dłuższy niż 3 miesiące.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie nie zgłasza do Krajowego Rejestru Zadłużonych, ponieważ Organ nie był świadomy, że obowiązuje konieczność zamieszczania informacji o dłużniku alimentacyjnym w Krajowym Rejestrze Zadłużonych. Spowodowane jest to złą interpretacją przepisów. Organ informuje, iż w najbliższym czasie dokonane zostanie zgłoszenie dłużnika alimentacyjnego do Krajowego Rejestru Zadłużonych zgodnie z wymaganiami określonymi przepisami prawa”.

(akta kontroli, str.109)

¹⁵ (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1909 ze zm.)

Ponadto Kierownik Ośrodka w dniu 26.11.2025 r. wyjaśnił:

„W trakcie czynności kontrolnych zostało utworzone konto w systemie Ministerstwa Sprawiedliwości – Krajowy Rejestr Zadłużonych. W dniu 26.11.2025 r. zostanie dokonane zgłoszenie dłużnika alimentacyjnego do Krajowego Rejestru Zadłużonych zgodnie z wymaganiami określonymi w przepisami prawa (...)”.

(akta kontroli, str. 129-131)

2. W skontrolowanych sprawach Organ do wniosków o przyłączenie do egzekucji komorniczej nie dołączał komornikowi sądowemu ostatecznych decyzji przyznających świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów nakazuje, aby do wniosków o przyłączenie do egzekucji komorniczej organ dołączał ostateczną decyzję przyznającą świadczenie¹⁶. Ostatecznymi są decyzje, od których nie służy odwołanie lub wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy¹⁷.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Organ do wniosków o przyłączenie do postępowania egzekucyjnego nie dołączał ostatecznej decyzji przyznającej świadczenie z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej z uwagi na fakt, że decyzja przyznająca świadczenia z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej była przekazana komornikowi sądowemu prowadzącemu postępowanie egzekucyjne wraz z informacją dotyczącą harmonogramu wypłat świadczenia z funduszu alimentacyjnego przed tym jak stała się ostateczna, w celu zapobieżenia nienależnie pobranym przez osobę uprawnioną świadczeniom z funduszu alimentacyjnego. Organ uznał, że skoro już raz przekazał komornikowi sądowemu decyzję, to nie ma potrzeby wysyłania jej kolejny raz. Działanie to nie było zamierzone, a organ podejmie działania mające na celu usprawnienie procesów wewnętrznych i minimalizację ryzyka wystąpienia podobnych sytuacji w przyszłości”.

(dowód: akta kontroli str. 125)

3. W skontrolowanych sprawach dłużników alimentacyjnych Organ we wnioskach o podjęcie działań kierowanych do organu właściwego wykazywał stan zadłużenia dłużnika z tytułu należności wobec wierzyciela alimentacyjnego.

Takie działanie stoi w sprzeczności z art. 27 ust. 7 pkt 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Organ we wnioskach o podjęcie działań kierowanych do organu właściwego dłużnika wskazywał zadłużenie dłużnika z tytułu należności wierzyciela alimentacyjnego, ponieważ powyższa nieprawidłowość wynika z błędu jaki pojawił się w szablonie wniosku o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych. Działanie to nie było zamierzone, a organ podjął działania mające na celu usprawnienie procesów wewnętrznych i minimalizację ryzyka wystąpienia podobnych sytuacji w przyszłości. Błędny szablon zostanie zmieniony i poprawiony”.

(dowód: akta kontroli, str.127)

Stwierdzone nieprawidłowości:

1. brak zgłoszenia dłużników alimentacyjnych do KRZ,

¹⁶ art. 27 ust. 8 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

¹⁷ art. 16 § 1 k.p.a.

2. niedołączanie ostatecznych decyzji przyznających świadczenia z funduszu alimentacyjnego do wniosków o przyłączenie do postępowania egzekucyjnego,
3. nierzetelne sporządzanie wniosków o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych

Działalność GOPS w Nowej Rudzie w przedmiocie prowadzonego postępowania wobec dłużników alimentacyjnych oceniono **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

G) Postępowanie w przedmiocie prawidłowości i terminowości ustalania prawa do jednorazowego świadczenia w wysokości 4 000 zł.

Wypłata jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

W okresie od objętym kontrolą tj. od 1.01.2024 do 20.11.2025 r. do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie wpłynął jeden wniosek o przyznanie ww. świadczenia.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji:

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczenia jest wniosek o ustalenie prawa do jednorazowego świadczenia wraz z kompletem dokumentów. Na złożonym wniosku widniał stempel opatrzony datą wpływu. Wniosek zawierał dane dotyczące osoby ubiegającej się o ustalenie prawa do jednorazowego świadczenia oraz dane dziecka, na które ustalane jest prawo do pomocy. Złożony był w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka.

Do wniosku dołączone były wymagane ustawowo zaświadczenia lekarskie tj.:

- zaświadczenie potwierdzające ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, wystawione przez lekarza ubezpieczenia zdrowotnego, w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych¹⁸, posiadającego tytuł specjalisty w dziedzinie: ginekologii i położnictwa, perinatologii, neonatologii, neurologii dziecięcej, kardiologii dziecięcej lub chirurgii dziecięcej.

- zaświadczenie lekarskie potwierdzające pozostawanie kobiety pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, iż postępowanie w przedmiocie ustalenia prawa do jednorazowego świadczenia prowadzone było terminowo. Decyzja zawierała datę wydania, oznaczenie strony, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, w jakim trybie służy od niej odwołanie. Rozstrzygnięcie decyzji wskazywało dane dziecka, na które przyznana jest pomoc oraz kwotę przyznanego świadczenia. Świadczenia przyznano

¹⁸(t. j. Dz. U z 2024, poz. 146)

i wypłacono w kwocie 4 000,00 zł jednorazowo. Decyzja administracyjna została wydana w terminie, a sposób jej doręczenia był zgodny z art. 39 i 46 k.p.a.¹⁹.

Działalność GOPS w Nowej Rudzie w przedmiocie prawidłowości i terminowości ustalania prawa do jednorazowego świadczenia w wysokości 4000 zł oceniono **pozytywnie**.

III. Pozostałe informacje i zalecenia pokontrolne

W wyniku przeprowadzonego postępowania kontrolnego stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. realizacja decyzji przed doręczeniem jej stronie,
2. błędne dokumentowanie daty wpływu wniosków złożonych elektronicznie.
3. brak zgłoszenia dłużników alimentacyjnych do KRZ,
4. niedołączanie ostatecznych decyzji przyznających świadczenia z funduszu alimentacyjnego do wniosków o przyłączenie do postępowania egzekucyjnego,
5. nierzetelne sporządzanie wniosków o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych.

W celu poprawy realizacji kontrolowanych zadań należy:

1. Realizację wypłaty świadczeń rodzinnych rozpoczynać po doręczeniu Stronie decyzji.
Podstawa prawna: art. 110 § 1 ustawy k.p.a.
Termin wykonania: na bieżąco.
2. Prawidłowo dokumentować datę wpływu wniosków złożonych elektronicznie.
Podstawa prawna: art. 61 § 3 i § 3a k.p.a.
Termin wykonania: na bieżąco.
3. Zamieszczać w Krajowym Rejestrze Zadłużonych informacje, o których mowa w art. 8 ustawy z dnia 6 grudnia 2018 r. o Krajowym Rejestrze Zadłużonych w zakresie zobowiązań, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
Podstawa prawna: art. 8a ust. 1 pkt 2 o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
Termin wykonania: na bieżąco.
4. Do wniosków o przyłączenie do egzekucji komorniczej dołączać ostateczne decyzje przyznające prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego.
Podstawa prawna: art. 27 ust. 8 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów
Termin wykonania: na bieżąco.
5. We wnioskach o podjęcie działań kierowanych do organu właściwego nie wskazywać stanu zadłużenia dłużnika z tytułu należności wobec wierzyciela alimentacyjnego.
Podstawa prawna: art. 27 ust. 7 pkt 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
Termin wykonania na bieżąco.

¹⁹ Patrz przypis 13 i 14

Zgodnie z treścią art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej²⁰, Kierownik Ośrodka w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego informuje tut. Wydział o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystania wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz przesłano do Dyrektora jednostki kontrolowanej, drugi do Wójta Gminy Nowa Ruda, trzeci włączono do akt kontroli.

Zgodnie z art. 48 ww. ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Urząd Marszałkowski DOLNOŚLĄSKIEGO
Marszałek Stefańska
Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej

Otrzymują:

1. Wójt Gminy Nowa Ruda
2. a/a

²⁰ (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 224 ze zm.),

